

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Politică și cultură în România interbelică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. OVIDIU STEFAN BURUIANA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. OVIDIU STEFAN BURUIANA						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare*	C	2.7 Regimul disciplinei**	Op

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					5
Alte activități					9
3.7 Total ore studiu individual*					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Pentru a urma în bune condiții acest curs, studenții trebuie să aibă cunoștințe despre istoria României și românilor în perioada modernă, interbelică mai cu seamă, precum și de istoria generală a instituțiilor și actorilor culturali în spațiul românesc (Biserica, Școală etc.). Din punct de vedere metodologic, ei trebuie să cunoască teoriile privitoare la intelectualul ca obiect de studiu istoric în societățile periferice, la stat ca actor politic și cultural, precum și doctrinele politice și culturale ale modernității românești.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Este un curs opțional
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Idem.

6. Obiective

1. academice:

- de a oferi studenților o cunoaștere istorică asupra evoluției în România interbelică a unor instituții și personaje culturale și politice totodată.
- cursul urmărește, de asemenea, dezvoltarea capacităților studenților de a realiza o cercetare proprie.

2. analitice:

Finalmente, studentul trebuie să fie capabil:

- Să identifice și să înțeleagă conceptele majore și termenii cheie ai discuției.
- Să analizeze modelul „politic” al culturii românești în perioada discutată.
- Să aleagă și să definească o problemă a cercetării
- Să construiască o ipoteză de cercetare.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.
- Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.
- Prezentarea orală (cu suport tehnic vizual) și scrisă a unui fapt istoric oarecare, în condiții prestabilite.
- Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologia, filosofia etc.).
- Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Cultura și Politica. Teoriile unui domeniu de cercetare în științele sociale. Intelectualul ca obiect de studiu istoric în societățile periferice. Statul ca actor politic și cultural.		O săptămână
Sistemul școlar și Școala în România dintre cele două războaie mondiale. De la Spiru Haret la dr. Constantin Angelescu.		O săptămână
Universitatea românească și provocările politicului. Mișcările studentești.		O săptămână
Biserica și rolul ei în societatea interbelică. Nichifor Crainic		O săptămână
Asociațiile culturale. De la „Junimea” la „Criterion”.		O săptămână
Presa între cele două războaie mondiale.		O săptămână

Bibliografie

- Bejan, Cristina, Intelectualii și fascismul în România interbelică. Asociația Criterion, București, Editura Litera, 2023.
- Botoșineanu, Cătălin, Cultură politică și practici academice. Universitatea din Iași în primul deceniu interbelic, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2023.
- Ornea, Z., Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea, București, Editura Eminescu, 1980.
- Idem, Anii treizeci. Extrema dreaptă românească, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996.
- Șeicaru, Pamfil, Istoria presei, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Nicolae Iorga. Ratarea intelectualului în secolul XX ?		
“Cazul” Constantin Stere – Octavian Goga. Fundalul cultural al deciziei politice.		
“Spovedanie pentru învinși”. Panait Istrati și fascinația comunismului.		
Mircea Eliade între cultură și politică. Încercarea de impunere a unei noi sociabilități și „alunecarea în lume” a intelectualului tânăr.		
Mihail Sebastian și condiția intelectualului evreu în perioada interbelică.		

Bibliografie

1.

Nicolae Iorga, Discursuri parlamentare, volumul I-ii, partea I-a și partea II-a, «Bucovina», I. E. Torouțiu, București, 1939.

Idem, Sfaturi pe întuneric. Conferințe la radio, București, Editura Militară, 1976.

Idem, Orizonturile mele. O viață de om așa cum a fost, București, Editura Minerva, 1976.

Idem, Conferințe. Ideea unității românești, București, Editura Minerva, 1987.

Idem, România contemporană de la 1904 la 1930. Supt trei regi. Istorie a unei lupte pentru un ideal moral și național, București, Editura Pro, 1999

*

Nagy – Talavera, Nicholas M., Nicolae Iorga. O biografie, Iași, Institutul European, 1999.

Râpeanu, Valeriu, Nicolae Iorga, Mircea Eliade, Nae Ionescu, București, Editura Lider, 1993.

Theodorescu, Barbu, Nicolae Iorga, București, Editura Tineretului, 1968.

Țăranu, Georgiana, Nicolae Iorga și seducția fascismului italian, București, Editura Humanitas, 2025.

Țurlea, Petre, Nicolae Iorga în viața politică a României, București, Editura Enciclopedică, 1991.

2.

C. Stere, Marele Răsboiu și politica României, 1918

Idem, În preajma revoluției, București, vol. I-III, Editura Cartea Românească, 1993 (ediția Chișinău, 8 volume).

Idem, Victoria unui înfrânt, București, Editura Cartier, 1997.

Idem, Singur împotriva tuturor, Editura Cartier, București, 1997.

Idem, Documentări și lămuriri politice. Preludii : Partidul Național Țărănesc și “cazul Stere”, Iași, Editura Moldova, 1997.

*

Ion Căpreanu, Eseul unei restituiri. C. Stere, Iași, 1988.

Z. Ornea, Poporanismul, București, 1972.

Idem, Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea, București, 1980.

Idem, Viața lui C. Stere, vol. I, București, 1989; vol. II, București, 1991 (vezi și ed. nouă, Compania 2006).

3.

Octavian Goga, Ne chiamă pământul. Poezii, București, Editura Minerva, 1909.

O. Goga, Poezii, ediție Ion Dodu Bălan. Repere istorico-literare Aurora Slobozeanu, ediția a 2-a, București, Editura Minerva, 1987.

*

Însemnările unui trecător. Crâmpoie din sbuciumările dela noi, Arad, Tribuna, 1911.

Strigăte în pustiu. Cuvinte din Ardeal într-o țară neutrală, București, Editura Sfetea, 1915.

Ideea națională. Conferință... Cluj-Napoca, Bornemisa, 1923.

Pagini din luptele Ardelenilor pentru unire, Chișinău, Cartea Românească, 1927.

...aceiaș luptă: București – Budapesta, București, Editura Universul, 1930.

Ideea națională creștină. Cuvântare rostită la Cameră în zilele de 6 și 11 Decembrie 1935, București, “Bucovina”, 1936.

Afirmarea ideii național-creștine. Discursuri..., București, Editura Universul, 1936.

Mustul care fierbe, București, Editura Scripta, 1992 [1925, Imprimeria Națională].

Naționalism dezrobitor: despre permanența ideii naționale, București, ediție Const. Schifirneț, Editura Albatros, 1998.

*

Mircea Avram, O. Goga : bibliografie sibiană, Sibiu, 1991.

Ion Dodu Bălan, Octavian Goga. Monografie, ediția a 2-a, București, Editura Eminescu, 1975.

Onisifor Ghibu, Oameni între oameni, ediție Ion Bulei, Editura Eminescu, București, 1990.

Octavian Tăslăuanu, O. Goga. Amintiri, București, Editura Bucovina, 1939.

Tudor Vianu, Octavian Goga, în Opere, III, antologie și note de Matei Călinescu și Gelu Ionescu, București, Editura Minerva, 1973.

3.

Istrati, Panait, Spovedanie pentru învinși. După șaisprezece luni în URSS, Cluj, 1991.

Idem, Omul care nu aderă la nimic. Cruciada mea sau a noastră, Cluj, 1992.

Idem, *Documente din Rusia sovietică, vol. I-II, Brăila, 1996

Idem, Cum am devenit scriitor, ed. 3-a, traducere Alex. Talex, București, 1998.

* O anchetă stalinistă. Lichidarea lui Marcel Pauker, București, 1995.

4.

“Dosarul” Mircea Eliade 1926-1938, cuvânt înainte și culegere de texte de Mircea Handoca, București, Editura Curtea Veche, 1998.

Eliade, Mircea, Fragmentarium, Deva, Editura Destin, 1990.

Idem, Oceanografie, București, Humanitas, 1991.

Idem, Solilocvii, București, Humanitas, 1991.

Idem, Profetism românesc, vol. I, îngrijit de Alexandru Diță, vol. II, îngrijit de Nicolae Georgescu, București, Editura Roza Vânturilor, 1990.

Idem, Texte “legionare” și despre “românism”, Cluj, volum îngrijit de Mircea Handoca,

Idem, Memorii. 1907 – 1960, ed. a II-a, București, Editura Humanitas, 1997.

Ionescu, Eugen, Nu, București, Vremea, 1934.

Idem, Prezent trecut, Trecut prezent, București, Humanitas, 1993.

Idem, Război cu toată lumea, vol. I-II, ediție îngrijită de Mariana Vartic și Aurel Sasu, București, Humanitas, 1995.

Ionescu, Nae, Roza vânturilor. 1926 – 1933, culegere îngrijită de Mircea Eliade, Chișinău, Editura Hyperion, 1993.

Idem, Între ziaristică și filosofie. Texte publicate în ziarul “Cuvântul” (15 august 1926 – 16 martie 1938), Iași, Editura Timpul, 1996.

*Nae Ionescu în conștiința contemporanilor săi, volum îngrijit de Gabriel Stănescu, București, 1998.

Vulcănescu, Mircea, Nae Ionescu. Așa cum l-am cunoscut, București, Editura Humanitas, 1992.

*Pro și contra Emil Cioran. Între idolatrie și pamflet, antologie, cuvânt înainte și note de Marin Diaconu, București, Humanitas, 1998.

*

Bălănescu, Stelian, Ion Solacolu, Inconsistența miturilor. Cazul Mișcării Legionare, Iași, Editura Polirom, 1995.

Bejan, Cristina, Intelectualii și fascismul în România interbelică. Asociația Criterion, București, Editura Litera, 2023.

Mutti, Claudio, Penele Arhanghelului. Intelectualii români și Garda de Fier (Nae Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica, Vasile Lovinescu), București, Editura Anastasia, 1997.

Ornea, Z., Anii treizeci. Extrema dreaptă românească, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996.

Volovici, Leon, Ideologia naționalistă și problema evreiască. Eșeu despre formele antisemitismului intelectual în România anilor '30, București, Editura Humanitas, 1995.

5.

Mihail Sebastian, Jurnal. 1935 – 1944, București, Editura Humanitas, 1996.

Idem, De două de ani. Cum am devenit huligan, cu o prefață de Nae Ionescu, cuvânt către cititor de Zigu Ornea, Editura Hasefer, București, 2000.

Ștefănescu, Cornelia, Mihail Sebastian. Eseuri. Cronici. Memorial, București, Editura Minerva, 1972.

Idem, Mihail Sebastian, Opere I. Publicistică. Articole. Cronici. Eseuri (26-28), București, Editura Minerva, 1994.

Idem, Mihail Sebastian. Jurnal de epocă. Publicistica, București, Humanitas, 2002.

*Sebastian sub vremi, Singurătatea și vulnerabilitatea martorului, coord. Geo Șerban, București, Editura Universal Dalsi, 1996.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul prezent propune o analiză a raportului dintre politică și cultură în societatea românească interbelică. Presupuse a fi, adeseori, domenii sociale și/ sau profesionale autonome, politica și cultura se întrepătrund pregnant în societățile premoderne sau care asumă o modernitate de receptare și recuperativă. Distincția nu poate fi operată pe deplin nici în societățile occidentale mature, simbolismul intelectual și cultural definind procesele politice, după cum – și în acele societăți – politicul își pune amprenta asupra domeniului cultural. În paradigma lui Pierre Bourdieu, capitalul intelectual cunoaște mai mereu o suprainvestire politică, după cum factorul politic încearcă permanent să structureze câmpul intelectual și cultural. Discuția în cadrul acestei discipline va fi organizată plecând de la instituțiile culturale din România dintre cele două războaie mondiale (Școală, Universitate, Biserică, Presă, Asociații culturale) și de la personajele care pendulează în epocă între cultură și politică (Nicolae Iorga, Constantin Stere, Octavian Goga, Panait Istrati, Mircea Eliade etc).

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50	
Curs	Forma de evaluare				
	Pondere	0			
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare	Verificare mixtă			
	Pondere	100			
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				

	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Verificare orală periodică	20	Nu
		Referat	30	Nu
		Verificare practică periodică	50	Nu

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

Performanțele studentului vor fi evaluate după cum urmează:

- Discuții în cadrul seminarului (20 %)
- Lucrare scrisă (30 %)
- Eseul / lucrarea final (ă) (50 %)

1. Discuții în cadrul seminarului (20 %)

Studentii care participă la acest curs se întâlnesc o dată pe săptămână. Participarea lor este necesară / esențială pentru o bună înțelegere a problemelor propuse. Dar nu este obligatorie (prezența nu este criteriu de evaluare !). Activitatea în cadrul cursului/ seminarului înseamnă lectura unor lucrări considerate de profesor ca fiind obligatorii și reflecția critică asupra lor, capacitatea studenților de a comenta în manieră personală un fenomen istoric.

2. Lucrare scrisă (30 %)

Fiecare student trebuie să participe la un test de 1 oră în care să analizeze 1, maximum 2 probleme, din cadrul tematicii, așa cum este indicat de profesorul evaluator. O bună prezentare înseamnă: cunoașterea istorică a subiectului, capacitatea de a identifica problemele majore ale subiectului (ipotezele de lucru, metodele utilizate de autorii citați), abilitatea de a discuta în manieră proprie despre subiect, capacitatea de a realiza corelații inovative cu alte lecturi / subiecte, de a gândi logic și a se exprima coerent.

3. Eseul final (50 %)

Studentii trebuie să cerceteze și să scrie o lucrare (5-7 pagini maximum) despre un subiect la libera lor alegere, care să aibă însă o legătură cu una din temele cursului (mai precis Presa în perioada interbelică) și, desigur, permisiunea profesorului. Lucrarea trebuie să fie analitică, bogată în informații de natură istorică și coroborată cu citări (footnotes / endnotes) într-un stil academic recognoscibil. Ea trebuie să includă bibliografie (care poate fi adnotată). Lucrarea va fi trimisă profesorului ca draft (în formă scrisă sau electronică, prin email) și discutată ulterior public.

10.4 Standard minim de performanță

Vezi mai sus

Data completării,

**Titular de curs,
Prof. Dr. OVIDIU STEFAN BURUIANA**

**Titular de seminar,
Prof. Dr. OVIDIU STEFAN BURUIANA**

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. ADRIAN VITALARU**